

Spm. nr. S 173

Til ministeren for udviklingsbistand (15/4 98) af:

Kirsten Jacobsen (FP):

»Kan ministeren garantere, at Danida's udviklingsprojekter ikke underminerer de lokale økonomiers eksistensgrundlag og i bekræftende fald redegøre for, hvordan det i praksis foregår?«

Begrundelse

Relative små beløb (efter vestlig standard), har ofte en signifikant betydning for modtagerlandenes økonomier, idet den udenlandske bistand forholdsmæssigt udgør en ikke uvæsentlig andel af det pågældende lands BNI pr. indbygger. Dette forhold gør sig specielt gældende for modtagerlandene på det afrikanske kontinent. Eksempelvis oplyser Danida i sin årsberetning for 1996, at flere afrikanske lande modtager udenlandsk bistand på mellem 20 og 30 pct. af BNI (pr. indbygger) – med Mozambique som den absolutte topscorer (95,6 pct.). Med et så markant tilskud er det ikke utænkeligt, at lokale produktionsincitamentener undermineres.

Svar (27/4 98)

Ministeren for udviklingsbistand (Poul Nielson):

Hovedformålet med dansk bistand er at give fattige mennesker i udviklingslandene et bedre liv. Økonomisk vækst samt en mere ligelig fordeling af væksten er en af de vigtigste forudsætninger for at opnå dette. Derfor støtter Danmark landbrugssektoren i 14 af de 20 program-samarbejdslande og der ydes en betydelig støtte til veje, elforsyning og andre dele af infrastrukturen, som er forudsætning for udviklingen af de lokale økonomier.

Som tidligere nævnt i besvarelse af spørgsmål S 171 bliver den danske bistand til lokale virksomheder – med undtagelse af PS og VtV programmerne – som hovedregel givet via det lokale finansministerium som lån på markedsvilkår med henblik på at undgå en underminering af »lokale produktionsincitamentener.«

Der er generel enighed blandt donorerne om, at f.eks. fødevarebistand i visse tilfælde har skadet den lokale produktion og de internatio-

nale retningslinjer for anvendelse af denne bistandsform er derfor blevet skærpet betydeligt i de senere år. Danmark yder ikke bilateral fødevarebistand.

Det er naturligvis uheldigt, hvis et udviklingsland bliver så afhængig af bistand udefra, at det fratager landet eget initiativ. Rationalet for de økonomiske reformprogrammer, som især Verdensbanken og IMF udformer i samarbejde med modtagerlandene, er netop at sikre betingelserne for en langsigtet sund økonomisk politik, hvor der skabes muligheder for øget vækst og hvor forholdet mellem de statslige indtægter og udgifter på sigt tilnærmes hinanden.

Spm. nr. S 174

Til ministeren for udviklingsbistand (15/4 98) af:

Kirsten Jacobsen (FP):

»Vil ministeren oplyse, hvordan det sikres, at hensigten med forskningsbistandsprogrammet ENRECA overholdes i praksis, således at ENRECA ikke bliver en »evighedsmaskine«, hvis overlevelse alene afhænger af dansk udviklingsbistand?«

Begrundelse

Forskningsbistandsprogrammet ENRECA (Programme for Enhancement of Research Capacity in Developing Countries) har til formål at styrke ulandenes forskningskapacitet gennem samarbejde om specifikke forskningsopgaver mellem forskningsinstitutioner i Danmark og ulandene. Samarbejdet gælder såvel decideret forskningsaktivitet som uddannelse af forskere. Det er hensigten, at Danmarks engagement med tiden skal udfases og overtages af lokale forskere, der har erhvervet den nødvendige forskningskapacitet.

Fattige lande er imidlertid ofte tilbøjelige til at gå efter kortsigtede stabiliserede mål, hvorfor incitament til at bruge ressourcerne anderledes stiger, så snart udenlandske interesser ikke længere er til stede. Desuden er det lokale lønniveau for en højtuddannet forsker ikke specielt attraktivt, så incitamentet til at forblive i regio-